

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **nezl. Q. P. A. B.**, zast. zákonným zástupcem X. K. P., zast. PhDr. Mgr. Janou Koutnou, advokátkou se sídlem Kostelní 1, Domažlice, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 9. 2016, č. j. 57 A 85/2016 - 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Stěžovateli **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1000 Kč. Poplatek bude vrácen k rukám advokátky ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Kasační stížností ze dne 12. 10. 2016 se žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Plzni (dále jen „*krajský soud*“), kterým soud odmítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2016, č. j. MV-63398-4/SO-2016, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 2. 2016, č. j. OAM-11805-40/TP-2015, jímž byla dle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zamítnuta žádost stěžovatele o povolení k trvalému pobytu podaná podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že zákon o pobytu cizinců stanoví speciální lhůtu k podání žaloby proti správnímu rozhodnutí, a to 30 dnů od doručení rozhodnutí správního rozhodnutí v posledním stupni (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Dále soud konstatoval, že zákonnému zástupci stěžovatele bylo rozhodnutí žalované, které je rozhodnutím správního orgánu v posledním stupni, doručeno dne 4. 7. 2016 a zákonná lhůta pro podání žaloby uplynula dnem 3. 8. 2016. Stěžovatel podal žalobu k poštovní přepravě dne 5. 9. 2016, tedy opožděně. Krajský soud posoudil žalobu jako opožděnou, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl, aniž by se jí věcně zabýval.

II. Kasační stížnost

Stěžovatel v kasační stížnosti zrekapituloval průběh správního řízení a zopakoval svůj názor, že splňuje podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu stanovené v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, podle kterého se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců. Stěžovatel namítl, že správní orgány nesprávně ztotožnily pojmy „společné soužití“ a „společná domácnost“, ačkoli zákon o pobytu cizinců užívá oba pojmy, a to nikoli jako synonyma.

K samotnému odmítnutí žaloby pro opožděnost stěžovatel namítl, že rozhodnutí žalované neobsahovalo poučení o možnosti podat návrh na přezkum tohoto rozhodnutí. Zákonný zástupce stěžovatele se přesto snažil zjistit, zda je možné proti rozhodnutí žalované ještě něco činit; zjistil, že proti rozhodnutí jakéhokoli správního orgánu, tedy i proti rozhodnutí žalované, lze podat návrh na přezkum rozhodnutí soudem, přičemž obecná lhůta pro podání žaloby činí 2 měsíce ode dne doručení rozhodnutí. Z délky této lhůty vycházel stěžovatel při podání žaloby.

Stěžovatel se domnívá, „že správní orgán v řízení, které předcházelo řízení o vydání napadeného rozhodnutí, nesprávně aplikoval právní předpis, neboť rozhodnutím žalované ze dne 24. 6. 2014, č. j. MV-63398-4/SO-2016, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele, byl stěžovatel krácen na svých právech.“ Rozhodnutí žalované pokládá stěžovatel za nezákonné; nezákonnost spatřuje v nesprávném poučení o opravných prostředcích, které se omezilo pouze na konstatování, že proti rozhodnutí se nelze odvolat. Stěžovatel nebyl seznámen s tím, že je možné proti rozhodnutí podat návrh na přezkum rozhodnutí a nebyl seznámen se lhůtou pro podání tohoto návrhu. Vzhledem k tomu, že lhůta pro podání žaloby je v zákoně o pobytu cizinců stanovena odlišně od obecné lhůty stanovené zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), správní orgán pochybil, jestliže stěžovatele nepoučil o tom, že návrh na přezkum rozhodnutí musí podat do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby bylo usnesení krajského soudu zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že kasační stížnost podána osobou oprávněnou a je proti označenému usnesení přípustná

pokračování

za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatel se dovolává důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že byla-li žaloba odmítnuta, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, č. 625/2005 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Dále Nejvyšší správní soud upozorňuje, že v případě odmítnutí žaloby nedochází k věcnému posouzení žalobních námitek krajským soudem. Nerozhodl-li soud ve věci samé, ale žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nepřísluší ani Nejvyššímu správnímu soudu v řízení o kasační stížnosti zabývat se stěžovatelem uplatněnými stížnostními důvody – zde námitky tvrdící splnění podmínek dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 43/2003 - 38, č. 524/2005 Sb. NSS).

V dané věci krajský soud konstatoval, že stěžovatel podal žalobu po lhůtě stanovené zákonem o pobytu cizinců. To, že stěžovatel nedodržel uvedenou lhůtu pro podání žaloby v kasační stížnosti, sám nijak nezpochybnuje, namítá však, že žalovaná jej nedostatečně poučila o možnosti podat správní žalobu. Zdejší soud se proto zabýval otázkou, zda rozhodnutí krajského soudu a důvody, o které se toto rozhodnutí opírá, jsou v souladu se zákonem, resp. zda správně posoudil podmínky pro odmítnutí návrhu.

Podmínky pro odmítnutí žaloby upravuje § 46 s. ř. s. Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh mimo jiné také tehdy, jestliže byl podán opožděně. Podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců musí být žaloba proti správnímu rozhodnutí podána do 30 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni nebo ode dne sdělení jiného rozhodnutí správního orgánu, pokud není dále stanoveno jinak. Zmeškání lhůty nelze prominout.

Z předloženého spisu zdejší soud ověřil, že rozhodnutí žalované bylo stěžovateli doručeno dne 4. 7. 2016. Lhůta k podání správní žaloby proti rozhodnutí žalované tedy uplynula dne 3. 8. 2016. Pokud stěžovatel podal žalobu k poštovní přepravě dne 5. 9. 2016, podal ji po uplynutí zákonné lhůty k jejímu podání, tedy opožděně, a krajskému soudu nezbylo než žalobu podle výše citovaného § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout. Uvedený postup krajského soudu shledává Nejvyšší správní soud správným.

Snaží-li se stěžovatel zpochybnit závěr o opožděnosti podání žaloby argumentem o nesprávném a nedostatečném poučení ze strany žalované, zdejší soud k tomu uvádí následující.

Správní orgán je ze zákona povinen dotčené osobě poskytnout v souvislosti se svým úkonem přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné (§ 4 odst. 2 správního řádu). Současně, podle § 4 odst. 4 správního řádu správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy. K rozsahu poučovací povinnosti správního orgánu se v minulosti zdejší soud

vyjádřil již mnohokrát. Podle konstantní judikatury ze správního řádu nevyplývá povinnost poučit účastníka řízení o tom, že má po vyčerpání řádných opravných prostředků možnost podat proti rozhodnutí žalobu ve správním soudnictví (srov. již rozsudek ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 As 35/2005 – 61). K témuž závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 Afs 47/2007 – 90, v němž se uvádí, že „*§ 68 odst. 1, 5 a 6 správního řádu z roku 2004 nelze dovodit povinnost správního orgánu poučit účastníky řízení o možnosti napadnout správní rozhodnutí žalobou včetně uvedení lhůty pro podání žaloby*“. Z tohoto důvodu neshledal Nejvyšší správní soud kasační námitku stěžovatele důvodnou.

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované v řízení náklady řízení nevznikly.

Vzhledem k tomu, že zdejší soud rozhodl přednostně o věci samé, nerozhodoval již o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 8. prosince 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu